

Пише:
Јасмина
Павловић-Стаменић

Ајина, маја 2008.

Грци су жилав и тврдоглав балкански народ који све ново прихвата тешко, са отпором, страхом и сумњом, бучним негодовањем и потпуно у складу са изреком: „буни се ко Грк у апсу!“ Тако, некако, изгледа и њихово уклапање у „европско друштво“ у коме, и после више од десет година од уласка ЕУ, успевају да све преокрену на своја грчка правила, и да по цену великих казни које за то плаћају – остану Грци.

То им је важно, јер то је национална особина, то је саставни део патриотизма који још из античких времена подразумева да су странци опасност, да им не треба веровати јер још од Тројанског рата преко турске окупације и америчке експанзије, никада ништа добро нису донели.

Грци су, иако туристичка земља и чланица ЕУ, у основи још увек ксенофобични. Не воле превише странце у својој непосредној близини, нарочито не „допљаке“ који су преплавили земљу, грчке школе, постали главна радна снага у пољопривреди, грађевинству, на свим пословима „другог реда“ које Грци не раде. Грчка непрекидно ратују са ЕУ која сматра да Атина крши људска права, да се низом локалних прописа отежава миграција радне снаге, добијање азила... Истовремено, управо европска правила стављају Грчку која је прва на удару илегалне емиграције, у незавидан положај. Турски бродови за велике паре стотине избеглица транспортују на отворено море, тамо их остављају да плутају док их не нађу грчке патроле. И тада Грчка, пред очима целог света решава проблем ових несрећника и о свом трошку сахрањује оне који се никада нису докопали обећане, европске обале.

Да није било Европе, нарочито Олимпијаде- Грчка би још дуго спавала. Натерали су је да се у рекордном року заврши сви олимпијски објекти, дали су јој средства да изгради обилазнице и путеве, модеран аеродором, уведе трамвај, побољша гредски транспорт, поставили је да Атину преобрази у европску метрополу... За узврат, Грчка се напрегла и организовала, кажу, најзбеднију Олимпијаду у историји. Брисел јој је недавно дао нових 330 милиона евра за поправку и модернизацију три ауто-магистрале.

За последње три године, натерали су је да огроман дефицит буџета, уз болно стезање кајша, сведе на „европских“ – три посто, да инфлацију од 3,7 држи под контролом... Да и поред жестоких демонстрација професора и студената,

СВОЈЕ НЕ ДАМО, О ТУЂЕМ- РАЗМИШЉАМО

спроведе реформу високог школства и легализује рад страних, европских факултета у земљи, да закон о пензијском и социјалном осигурању усклади са европским стандардима и заведе ред у овој сфери у којој је било неколико стотина пензионих фондова који су претила да обанкроте државу. Радничка класа се узбуркала и Грчка је данима била парализована генералним и локалним штрајковима. У знак протеста, штрајкачи пола земље држали без струје што се може само у Грчкој. Нису летели авионио, није радила берза, данима су биле затворене банке. Влада није покленула јер, у противном, казна из Брисела би била жестока.

Уствари, Грчкој из Брисела стално изричу некакве казне... Зато што још увек није своје прописе о дозвољеној загађености ваздуха прилагодила европским, што је држава својим дотацијама помагала опстанак националне авио компаније „Олимпик“, што споро иде са приватизацијом, што не води рачуна о заштити животиња, што су и поред уједначених царина, таксе на увезене аутомобиле у Грчкој -највеће. Када је реч о увозу аутомобила, свима је било погодније да годинама плаћају казну него да буду Европа. Али, и ту се ствари мењају.

Прецизно речено, својим правилима ЕУ приморава Грчку на ред, строжије поштовање закона... Вуче их напред, и споро и тешко опуштеном балканском и медитеранском менталитету усађује више дисциплине. Народ то највише осећа по свом џепу. Грчка је са Португалијом увек била најсиромашнија земља ЕУ, али се овде, све једно- добро живело. Нигде као у Грчкој није се толико трошило на храну и пиће, на провод, кафане, на коцку, на лутрију, једном речју- на уживање.

Сада, према званичној европској статистици, један од три Грка нема средстава за одећу и храну. Сада су у ЕУ Грци други по сиромаштву са 23 одсто оних који живе испод границе сиромаштва. Минимална плата је 626 ЕУ, пензија 450 ЕУ, просечна плата око 1100. Од тих пара, овде не може да се живи.

Све је више оних који не могу да врате дугове банкама, млади остају са родитељима... Све је више незапослених, а глобализација тржишта, потпуно је уништила породичну привреду на којој је Грчка почивала. Фирме са именом породица, тако карактеристичне за ову земљу, прогутали су гиганти из иностранства, „Практикер“, „Лидл“, „Керфур“, „Зара“.. Куповна моћ становништва је доласком евра драстично опала иако на званичном нивоу покушавају да им објасне да је то- варка. Али, ако су Грци за Ускрс уместо јагњетине која је коштала 10

ЕУ морали да купују кокошке, онда је јасно колико се тога променило.

Продавнице су опустеле, чак су и кафане мање пуне. Ноћни клубови у којима се лумповало пет дана у недељи, сада раде – само три. Међутим, не дају они да им западна музика угуши мелос, оно по чему су препознатљиви. Не дају да им тако лако промене навике, традицију... Школују се све више у Европи, уче стране језике, али још увек заостају по броју оних који се користе компјутером и Интернетом. Иду у „Старбак“, али највише воле свој, грчки фрапе... Мање се шминкају него раније, нација је, иако још увек спада у дебеле, на добром путу да прати европске стандарде. Све је више анорексије, све је више младих девојака са лепом фигуром. Европа је променила и Гркиње, али још увек недовољно. Статистике показују да су жене мало заступљене у власти иако је грчки шеф дипломатије Дора Бакојани, иако је глумица Мелина Меркури још давно зацртала прве путеве еманципације.

Традицију ће овде било ко тешко променити. Ту је Црква која је јака, која је саставни део свега, која не дозвољава да се европске ново-

тарије и једнополни бракови тако лако уселе у свакодневни живот. У личној карти, верска припадност је још увек посебна ставка, реч патријарха се слуша. Венчања и крштења су свечана као некада, мајка је још увек, посебно за мушкарце, стожер свега... Стигли су реалити шоу програми, али у грчком „Биг брадеру“ који је касније црква скинула са програма, није било ни пољубаца ни секса. Овде се и данас, мало ко грли на јавном месту мада у ноћним клубовима, Гркиње играју на столовима. Педесет посто становништва пупи и жене не заостају за мушкарцима.

Истовремено, Гркиње мало рађају, 1, 28 дете по жени што је врло низак проценат. 60 посто Гркиња немају појма о компјутерима, али зато, ваљда, живе просеку 81, 5 година. По образовању, оне не заостају за Европом- 22,3 посто је завршило факултете, а то је на 23 европских одсто, мала разлика. Друга је ствар што своје знање слабо користе.

Грчка се, ипак, мења и изгледа много отвореније и лепше него раније. Са Европом, мењају се и Грци мада ће сасвим сигурно, они увек покушати да остану оно што јесу- део Европе, али на грчки начин.

Solaway Travel 3819 Sunset Street, Burnaby, B.C. V5G 1T4
Tel: 604-430-6789 Toll Free: 1 877 430 6789 Fax: 604-430-2244

**NAJPOVOLJNIJE CENE I
NAJBOLJA USLUGA !**

- Paket aranžmani
- Letovanja usred zime
- Karte prema svim destinacijama
- Osiguranja
- Rentanje auta

Za sve informacije zvat
Vesnu Heriban
Vesna@solawaytravel.com

604 430-6789